

Burgemeester en wethouders

Datum 21 maart 2024

Onderwerp

Handelingskader opvang vluchtelingen

Wij willen

Verantwoordelijkheid nemen voor het humaan opvangen van vluchtelingen in De Wolden op een manier die passend is binnen een plattelandsgemeente. Hierbij vinden wij het belangrijk dat vluchtelingen snel integreren en participeren in de lokale gemeenschap.

Wij besluiten

1. Kennis te nemen van de opgaven voor De Wolden
2. Kennis te nemen van het handelingskader opvang van vluchtelingen en deze ter advisering voor te leggen aan een brede vertegenwoordiging van De Woldense samenleving.
3. In te stemmen met de opzet van de informatiebijeenkomst op 18 april 2024

Want

1. *De opvang van Oekraïense ontheemden en asielzoekers blijft de komende jaren noodzakelijk en heeft gevolgen voor De Wolden.*

Oekraïense ontheemden

De instroom van Oekraïense ontheemden neemt nog steeds toe. Landelijk zijn er ruim 90.000 opvangplekken gerealiseerd. Gezien de bezettingsgraad van 99,9% is de opgave uitgebreid met 7.000 opvangplekken tot 97.000 per 1 februari 2024. Voor het realiseren van opvangplekken geldt, in tegenstelling tot asielzoekers en statushouders, een inspanningsverplichting.

Drenthe heeft een indicatieve opgave van 4.500 opvangplekken waarvan er 4.100 zijn gerealiseerd. Gemeente De Wolden heeft 118 opvangplekken gerealiseerd. Zou de verdeelsleutel worden toegepast op de provinciale opgave dan ligt de opgave voor De Wolden op 221 opvangplekken. Dat betekent dat er nog 103 opvangplekken voor Oekraïense ontheemden gerealiseerd moeten worden.

Asielzoekers

Met de inwerkingtreding van de Spreidingswet per 1 februari 2024 heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid de capaciteitsraming voor de komende twee jaar vastgesteld op 96.000 duurzame opvangplekken voor asielzoekers. Met een duurzame opvangplek wordt een opvangplek bedoeld voor een periode van tenminste vijf jaar. Voor de provincie Drenthe is de opgave 2.691 opvangplekken. Voor de provinciale opgave geldt dat het om een resultaatverplichting gaat.

In Drenthe zijn in totaal ruim 4.700 opvangplekken gerealiseerd. Hiermee voldoet Drenthe ruimschoots aan de provinciale taakstelling. De opvangplekken zijn voornamelijk gerealiseerd door de grotere gemeenten. De gemeenten die nu grotendeels verantwoordelijk zijn voor de opvang van asielzoekers hebben, ondanks dat Drenthe de taakstelling haalt, de verwachting uitgesproken dat andere gemeenten naar evenredigheid gaan bijdragen. Zou de verdeelsleutel worden toegepast op de provinciale

opgave dan heeft De Wolden een opgave van 152 opvangplekken voor asielzoekers waarvan 13 voor alleenreizende minderjarige vluchtelingen (amv) voor de duur van tenminste vijf jaar.

Statushouders

Met betrekking tot het huisvesten van statushouders wordt elk half jaar een taakstelling per gemeente bekendgemaakt. De Wolden heeft voor de eerste helft van 2024 een taakstelling om 36 statushouders te huisvesten. Dat is inclusief 6 alleenreizende minderjarige vluchtelingen die een verblijfsstatus hebben gekregen. Gezien de schaarste aan bestaande en passende (huur)woningen is de verwachting dat de taakstelling niet volledig wordt gerealiseerd. Dat betekent dat de statushouders dan langer in het azc moeten verblijven. Om de asielketen niet onnodig te belasten onderzoeken we de mogelijkheid om de beschikking te krijgen over een locatie om de statushouders die zijn toegewezen aan De Wolden daar tijdelijk te huisvesten totdat een reguliere woning beschikbaar komt. Dat heeft als bijkomend voordeel dat de statushouder ondertussen al kan beginnen met inburgering en participatie.

2. Een handelingskader zorgt voor regie en maakt dat we voorspelbaar en betrouwbaar zijn naar onze inwoners en ondernemers.

Door het toepassen van brede participatie bij de totstandkoming van het handelingskader willen we een zo groot mogelijk draagvlak creëren voor de opvang, huisvesting en integratie van vluchtelingen. Het is van belang om de zorgen, kansen en oplossingen vanuit verschillende perspectieven te horen, te beoordelen en te verwerken in het handelingskader.

3. De opzet van de informatiebijeenkomst draagt in belangrijke mate bij aan het bespreken van het handelingskader.

Van belang is dat alle partijen in staat worden gesteld om een bijdrage te leveren.

Maar

Meer vluchtelingen opvangen en huisvesten in De Wolden betekent ook iets voor de samenleving. Er zal meer een beroep worden gedaan op zorg en onderwijs. Tegelijkertijd biedt de komst van meer vluchtelingen ook kansen voor werkgevers en de vluchtelingen zelf.

Achtergrond

Het doel van de Spreidingswet is te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielzoekers over provincies en gemeenten. Elke provincie weet na bekendmaking van de capaciteitsopgave voor welke opgave zij staat. Sturing hierop vindt op provinciaal niveau plaats door de commissaris van de Koning (CvdK) in de rol van voorzitter van de Provinciale regietafel Migratie & Integratie (PRT). Naast de opgave voor de opvang van asielzoekers maakt de opvang van Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders ook onderdeel uit van de agenda. Individuele gemeenten zijn door de CvdK uitgenodigd om de gemeentelijke bijdrage kenbaar te maken. Naar verwachting zal de opgave van de provincie Drenthe met de inbreng van de individuele gemeenten worden gerealiseerd.

De financiële gevolgen zijn

Voor de opvang van Oekraïense ontheemden geldt een normvergoeding per dag per bed. Deze vergoeding is voor 2024 vastgesteld op € 61. Deze vergoeding is ruim voldoende om de kosten van opvang te dekken.

De kosten voor de opvang van asielzoekers kunnen worden gedeclareerd bij COA. Opgemerkt moet worden dat COA op dit moment de individuele kosten per locatie aan het inventariseren is. Wat dat gaat betekenen voor de keuze kleinschalige locaties en grootschalige locaties is nog onbekend.

Voor de tijdelijke huisvesting van statushouders kan worden gekozen voor de hotel- en accommodatieregeling (HAR). Deze regeling is specifiek bedoeld om statushouders tijdelijk onder te brengen in de gemeente waaraan zij zijn gekoppeld om de asielketen te
Pagina 2 van 3

ontlasten en alvast te starten met inburgering. Door gebruik te maken van deze regeling ontvangt de gemeente per statushouder een vast bedrag om de statushouder te huisvesten. Een andere mogelijkheid is om de statushouder huur te laten betalen voor zijn of haar huisvesting.

Alternatieven

Het alternatief is om de opgaven voor De Wolden naar beneden bij te stellen. Gezien de noodzaak van extra opvangcapaciteit en de wijze van samenwerking tussen de Drentse gemeenten is het geen wenselijk alternatief.

Participatie

Om de opgaven voor De Wolden te realiseren is een handelingskader erg wenselijk. Daarom is het voorstel om advies te vragen aan een brede vertegenwoordiging van De Woldense samenleving. Het advies willen we ophalen tijdens een informatiebijeenkomst. Na verwerking van de input wordt het handelingskader opvang en huisvesting van vluchtelingen door het college van burgemeester en wethouders ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Communicatie

Dit onderwerp vraagt om zorgvuldige communicatie. Om te zorgen dat iedere inwoner op hetzelfde moment over dezelfde informatie kan beschikken kiezen we voor centrale communicatie via de lokale krant en website. De boodschap gaat over de opgaven (feitelijk) en het participatieproces met betrekking tot het handelingskader.

Over elke volgende processtap wordt actief gecommuniceerd naar de samenleving.

Nadat het handelingskader door de raad is vastgesteld en er over gegaan kan worden tot het zoeken naar opvanglocaties worden de omwonenden en belanghebbenden betrokken.

Bijlagen

1. Brief voorzitter PRT aan de colleges van de Drentse gemeenten
2. Handelingskader opvang vluchtelingen
3. Opzet informatiebijeenkomst d.d. 18 april 2024